

Глава УГКЦ [відвідав Дрогобицьку Духовну семінарію](#) під час [святкувань ювілеїв Преосвященного владыки Юліана \(Вороновського\)](#)

. Блаженніший відповів на запитання представників засобів масової інформації.

Владика Ярослав (Приріз), єпископ-помічник Самбірсько-Дрогобицької єпархії: Христос Воскрес! Дорогі працівники мас-медіа, семінаристи, дорогі у Христі брати й сестри! Сьогодні на нашій землі - велике свято. Ми святкуємо 75-літній ювілей життя та 25 років з дня єпископської хіротонії нашого владыки Юліана Вороновського. Це святкове відчуття подвоюється прибуттям до нас Предстоятеля та Отця Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава, який молився з нами Літургію та промовляв батьківське слово. Незважаючи на напружений сьогодні день, ми попросили Блаженнішого, щоб уділив своє благословення для працівників мас-медіа, а вони, у свою чергу, могли поставити йому свої запитання. Ваше Блаженство, щиро вітаємо Вас серед нас. Дякуємо Вам за ваше служіння, за ваше чітке бачення нашої Церкви. Дякуємо Вам за подих воскресіння, який прийшов разом із вашим сходженням на престол Предстоятеля УГКЦ. Словами Отців Церкви звертаюся до Вас із проханням: "Дорогий наш Батьку, скажи нам слово!"

Блаженніший Святослав:

- Щиро дякую владыці Ярославу. Повертаючись до постаті владыки Юліана (Вороновського), хочу сказати, що він для мене завжди був взірцем того, яким має бути справжній батько. Батькові залежить на його дітях. І будучи семінарстами, ми відчували, що йому дуже залежало на тому, щоб усі ми були добрими священиками, добрими християнами там, де Господь Бог нас покличе. Яюсь так незвично бути у постаті Глави Церкви в тій семінарії, в яку я вже не раз приїжджав в інших «якостях». Пригадую, як багато разів ми тут святкували свято братства Введення в храм Пресвятої Богородиці, проводили різні робочі зустрічі ректорів семінарій в Україні, коли вирішували певну стратегію кадрової політики, а саме: як найефективніше виховувати наше духовенство, як нашій Церкві відкрити двері найкращих навчальних закладів світу для того, щоби діти України там могли себе проявити. Сьогодні я є тут, серед Вас, як той, котрий на правду десь є покликаний говорити, зокрема сьогодні, про важливість і необхідність миру, який із нашої Церкви має виходити.

Газета "Каменярі", Дрогобич:

- Ваше Блаженство, яким буде пріоритетний постулат у Вашій душпастирській діяльності на посту Патріарха нашої Церкви?

- Мені важко виокремити якийсь окремих постулат. Ви, можливо, зауважили, що першим пастирським посланням, яке я скерував до нашої Церкви, було послання до молоді. Хотів би, незалежно від того, чи буду молодий, чи старий у моєму служінні, щоб молодь завжди була пріоритетом. Думаю, що сьогодні, зокрема наша Церква, є молодого, не у її віковому

цензі, але, зважаючи на молодий вік духовенства, монашества, яке сьогодні там служить.

Коли в інтерв'ю 5 каналові я сказав, що, в принципі, це дуже природно – бути молодим християнином, для багатьох українців це стало відкриттям. Багато людей чомусь думає, що до церкви мають ходити лише старші люди. Переконали, що майбутнє нашої Церкви, яке ми повинні вже сьогодні будувати, залежатиме від того, наскільки глибоко і повно ми зможемо впровадити молоде покоління у таїнство Церкви, а відтак передати їй все те божественне життя, яке насправду є таким живим струменем. Тому великим і важливим пріоритетом буде увага до молоді.

Газета «Наш Собор», Київська Архiepархія:

- Чи плануєте Ви вводити ще якісь нові інноваційні методи праці з молоддю?

- У мене дуже багато планів. Якраз позавчора мали зустріч з нашими добродіями, котрі допомагають здійснювати різні наші проекти. Вони запитували: «Якою є Ваша мрія?». Моєю мрією є, щоб наші Церкви не просто були переповненими, а щоб українці стали справді глибокими християнами. Коли мова йде про молодіжну політику, то моєю мрією є те, щоби молодь відчувала себе почутою в кожній нашій парохії і мала простір для своєї діяльності в кожній нашій парохії. Щодо певної методології такої праці, я ще буду приглядатися. В Аргентині я все-таки багато навчився. Там, можливо, немає священика, але є катехити і група молоді, котра, до певної міри, є фундаментом тієї парохії, де парох, можливо, приїжджає лише раз на місяць. Цікавим є те, що кожного року ми збирали Конгреси молоді і вони самі голосували, в якій парохії наступного року відбудеться собор молоді. Часом ті бідні парохі не знали, що робити, бо треба було прийняти багато людей. Проте молодь хотіла їхати туди, бо вони знали, що їхня присутність там є потрібною. На ті зустрічі приїжджало завжди щонайменше 600-700 дітей. Для такої епархії, як Аргентина, – це феноменально. Часом в неділю до 20 людей приходять на Літургію – це дуже багато. Потім я дізнавався, що на тих Конгресах переважала молодь, котра ніколи до церкви не ходить. Там, мені, як єпископові, була чудова нагода прямо спілкуватися з молоддю, бути серед них, говорити, мати подібний формат питань-відповідей. Побачимо, чи це приживеться в Україні.

Коли ми говорили про молодіжне душпастирство, то перш за все виходили з молодіжних рухів. Є таке розуміння, що молодіжний рух має прийти в парохію і розрухати там молодь, однак дуже часто ці молодіжні рухи до парохії не доходили, або були там чужорідним тілом. А от, скажімо, в Аргентині немає молодіжного руху, але ті молодіжні Конгреси виходять знизу тих груп молоді, які є при кожній парохії. Минулого року в кожній парохії молодіжні рухи пережили тяжкі кризи. Культура не дуже сприяє молоді при парохії. Ми думали над тим, чому молодіжні групи вже не притягують сьогодні. Можливо, треба міняти формат праці?

Газета «Жива Вода», Самбірсько-Дрогобицька епархія:

- Ваше Блаженство, що може Церква зробити для молоді, котра покликана народжувати, шанувати свою гідність. Якими мали б бути її дії, щоб у тих питаннях був насправді якийсь прогрес?

- Думаю, що може багато зробити. Всього не перерахую, бо це чимало. Першим кроком

вже, наприклад, є Катехизм нашої Церкви, який ми плануємо презентувати вже 24 червня цього року. Там, у його третій частині, є окремі теми біоетичного змісту, які ми намагалися подати вже не для фахівців, а для загалу. Саме у Катехизмі слово Церкви на цю тему вже буде проголошеним. Але, думаю, що найважливішим є, щоби в наших парохіях, в громадах ми були тими оазисами людської гідності. Якщо ми між собою захищатимемо гідність людської особи не лише на словах, а поважатимемо одні одних – це буде дуже сильним фундаментом для того, щоби вчитися, як бути добрим приятелем, добрим батьком, матір'ю. Тоді у форматі такого душпастирства на парохіях ті біоетичні теми знайдуть свій практичний вимір і будуть втілені в життя.

Газета «Каменярі»:

- Яке Ваше ставлення до різних молодіжних субкультурних течій?

- Це питання є надзвичайно актуальним, думаю, що в ключі питання інкультурації ми на нього будемо дуже звертати увагу. Є теорія, що не існує єдиної культури. Ми говоримо про культуру, а її єдиної, уніфікованої, не існує. Сьогодні молодіжна культура є дуже подібною в Аргентині, в Україні, в США, але культурний бар'єр між молоддю і дідусями чи бабусями є набагато більшим, ніж між молоддю України і Аргентини. Це питання є дуже важливим для того, щоби ефективно здійснювати своє душпастирське служіння.

Газета «Галицька зоря», Дрогобич:

- Ви, очевидно, знаєте, що в час, коли УГКЦ виходила з підпілля і верталася в храми, які були на місцях і в яких служили віряни православного обряду, на теренах України точилось чимало суперечок. Чимало суперечок і свого роду війн точилося між тими ж таки вірянами греко-католицького і православного віросповідань. Подекуди навіть дотепер є ці суперечки між мирянами, незважаючи на те, що і одні, і другі вважають себе християнами. Чи маєте Ви мету і бажання об'єднати цих мирян, якщо так, то як Ви це робитимете?

- Таке велике і складне питання, але я, можливо, на нього просто відповім. Я хотів би спершу помирити всіх дітей єдиної Київської Церкви. Тих дітей, котрі, можливо, виростили в різних дитячих садочках, ходили до різних шкіл, навчалися в різних центрах, але вони усі є дітьми однієї і тієї ж землі. Думаю, що ті всі протистояння і розподіли, які сьогодні існують в християнстві на загал, і в Україні зокрема, є дуже серйозною перешкодою не тільки для повнокровного існування Церкви, а, зокрема, тоді, коли ми говоримо про певне свідоцтво християнського життя тих, котрі не є християнами. Найбільшою такою перешкодою для проповіді Христового Євангелія у сьогоднішньому світі є поділ між християнами. Це глибоко відчули отці II Ватиканського Собору. Такі відчуття є не лише в лоні Католицької Церкви, але також і серед протестантів, серед православного світу. Першим кроком для того, щоб ту рану загоїти, є примирення. Можливо, десь треба переступити через ті різні стереотипи, які панують сьогодні, але прийшли з минулого, і подивитися на спільне майбутнє, бо на правду нас багато більше об'єднує, ніж розділяє. Дуже конкретні кроки на цій дорозі вже здійснили мої попередники. Ви згадували про 90 роки. У тих роках на такому піку протистояння блаженної пам'яті Мирослав Іван Любачівський вперше сказав: «Прощаємо і просимо прощення». Можливо, в тому галасі протистояння ті слова не завжди були почутими.

Вдруге їх промовив Блаженніший Любомир 10 років тому під час приїзду в Україну Святішого Отця Івана Павла II. Хотів би ще раз їх повторити. (Додає до слова: «Знаєте, у нашій традиції треба три рази співати, три рази говорити, можливо, на кінець те благання, яке виходить з нашого серця, все ж таки буде почуте», – жартує Патріарх). Думаю, що взаємне прощення, взаємне лікування пам'яті буде дуже практичним засобом для того, щоби в майбутньому до тієї єдності стриміти. Як та єдність буде виглядати – я ще не знаю, але те, що ми маємо сьогодні її будувати – це напевно.

Газета «Наш Собор»:

- Що Вам не подобається у нашій Церкві?

- Є кілька речей:

По-перше: я дуже хотів би, щоби рівень і глибина проповідей нашого духовенства зростала, бо на сьогодні дуже часто проповідь є чи не єдиним моментом контакту священика з його вірними в літургійному контексті як пряме проголошення Божого слова. Ми повинні ще відкрити для себе оту силу Божого слова, силу проповіді, отої керигми. Тепер розпочали приготування до святкування чергового трирічного ювілею хрещення Руси-України, де наголос ставитиметься саме на проповіді (керигмі).

Друге: думаю, що ми повинні дуже серйозно розпрацювати нашу присутність у засобах масової інформації, зокрема в Інтернетпросторі, різними мовами. Бо, на жаль, сьогодні дуже багато наших єпархій є інформаційно ізольованими від України з тієї причини, що Україна говорить лише українською.

Третє: сподіваюся, що справді повсюди там, де потрібно наших священиків, – вони будуть, зокрема мова йде про місії.

Газета «Наш Собор»:

- Аргентина і Латинська Америка – це територія, де існує таке поняття, як «теологія визволення», чи має воно місце тут, в Україні, якщо так, то яке саме?

- Дуже цікаве запитання. Можливо, для ширшого загалу трохи роз'ясню, що це таке – теологія визволення. Це такий душпастирський підхід щодо місії Церкви в сучасному латиноамериканському контексті, де основою для аналізу суспільної ситуації бралися постулати марксизму, зокрема певні елементи доктрини про боротьбу класів. Тоді Христа представляли як революціонера – "Зі зброєю в руках починає будувати світ". Перша інтуїція тих богословів була дуже позитивною, позаяк Латинська Америка сьогодні, на превеликий жаль, дуже маргіналізується. Сьогодні після англійської мови найбільш поширеною у світі є іспанська. Хто з Вас знає іспанську? (запитує). Мабуть, німецьку чи французьку знає багато людей. Інтуїція була дуже доброю. Можливо, не завжди методологія цієї богословської праці була вдалою. На сьогодні, коли йдеться про Україну, мені невідомо, щоби були присутні богослови, які думали б подібно. Деякі наші спостерігачі говорили, що в посткомуністичному суспільстві серед певних богословів такі ідеї могли б бути приманливими. Побачимо, чи так воно буде. Поки що серед визнаних богословів в Україні я такої чіткої інформації не маю.

Часопис "Слово", Дрогобицька духовна семінарія:

- Ваше Блаженство, як колишній ректор духовної семінарії, які Ви бачите перспективи

освіти нашої Церкви, зокрема освіти духовенства?

- Семінарія – це не тільки освіта. Можна бути високоосвіченою людиною, але своїм духовним життям не бути на висоті. Семінарія – це виховання. Сподіваюся, що якість виховання і інтелектуального, і загальнолюдського, і духовного, і душпастирського буде зростати відповідно до тих викликів, які ставить сьогодні суспільство. Думаю, що сьогодні кожен ректор семінарії розуміє, що вони виховують священиків не для сьогоднішнього дня, а для завтрашнього дня.

Часопис "Слово":

- Останніми роками, крім тих конфліктів, які були раніше, про які згадувалося, у нашій Церкві великою проблемою є діяльність так званого угруповання Догнала у підгорецьких отців, як його ще називають. Відомо, що Ваш попередник, Блаженніший Любомир, уже дав відповідну оцінку. Які дії Ви плануєте й надалі стосовно цього руху і що порекомендували б Церкві, щоб вирішити цю проблему?

- Те, що вже було зроблено, – було достатнім. Сьогодні справді для нашої Церкви найважливішим є не дати зжухити наше добре ім'я тими, хто хоче ним прикриватися. Друге, що є важливим, це те, щоб ми дистанціювалися від такого типу людей, або такого типу рухів і пояснили суспільству, що вони жодного стосунку до Католицької Церкви як такої не мають. Це було сказано вже з нашого боку, думаю, що ще відповідні чинники як державні, так і церковні теж про це висловляться. Мабуть, тут питання іншого характеру. Дуже часто такого типу різні угруповання перехоплюють теми, про які ми повинні були б говорити. Там, де ми чогось до кінця не робимо, хтось інший буде говорити, маскуючись іменем Церкви. Думаю, що ми до кінця мусимо бути собою, а тоді всі ті, які маскуються під нас, будуть викриті.

Благодійний фонд «Карітас» СДЄ:

- Чи «бути собою» для Церкви – означає ставити акценти саме на соціальне служіння, якщо так, то яким є Ваше бачення соціального служіння Церкви. Будучи священиком в сільській парохії, бачив проблеми молоді, зокрема алкоголізму. Тепер, маючи безпосередній контакт із міською молоддю, бачу серйозну проблему наркоманії. Чи маємо ми, як Церква, обов'язок в якийсь спосіб допомагати тим людям. Не ідеться про тих, кого треба захистити перед цією проблемою, а про тих, хто вже має труднощі з тими хворобами?

- Думаю, що нового нічого не скажу, як тільки підтверджу те, що соціальне служіння Церкви є інтегральною складовою частиною її евангелізаційної місії. Ми не можемо голосити слово Боже лише на рівні певних ідей, ми маємо показувати певні вчинки. Для нікого не є таємницею, що тоді, коли хотілося якимось чином Церкву знищити, її завжди намагалися усунути від суспільного служіння, для того щоб вона не була присутньою у суспільстві. Думаю, що сьогодні, зокрема в тих пострадянських контекстах, ми мусимо вертатися в те суспільство, мусимо йому служити так, як цього вимагає наша християнська совість. Ті проблеми, які Ви називали, є тільки однією частиною величезних соціальних потреб, які сьогодні існують, зокрема в українському суспільстві. Безперечно, що це треба робити. На зустрічі з Президентом України ми обговорювали теми реституції

церковного майна, але чомусь завжди говорили про реституцію храмів і культових споруд. Тоді я, у своєму слові, підкреслив, що Церква не тільки молиться, вона ще і здійснює своє служіння у тому суспільстві. Дуже важливим є, навіть коли ми говоримо про ті майнові питання, мати на увазі той вимір соціального служіння Церкви, якого очікує сьогодні від неї суспільство.

Газета «Наш Собор», Пасторально-місійний відділ УГКЦ:

- Ваше Блаженство, які Ваші плани щодо праці УГКЦ з мігрантами, позаяк, повертаючись з-за кордону в Україну, люди тут зустрічаються з різноманітними труднощами не лише фінансовими, але й психо-емоційного та адаптаційного характеру?

- Щодо душпастирської опіки стосовно емігрантів, ми мали окремі теми Синоду, де усе це дуже чітко і ясно намагалися усвідомити і продискутувати. Очевидно, що розпрацьовуються певні заходи такої, я сказав би, не просто реабілітації, а помочі інтегруватися в сучасне українське суспільство для тих заробітчанин, котрі повертаються додому. Сподіваюся, що такого типу служіння дійсно буде у кожній парохії. Воно уже розпрацьовується і здійснюється. Одним із способів є тих людей збирати і допомагати їм бути разом. Також періодично організуємо просі. Тут є дуже багато проблем не лише характеру економічного, але і міжособових стосунків. Ми цьому надаємо дуже серйозної ваги і приділятимемо велику увагу. Пасторально-місійний відділ, який працює у структурах нашої Церкви, займається питаннями цього типу служіння.

Газета «Каменярі»:

- Якими будуть дії УГКЦ у напрямі визнання її Митрополією. Ви згадали про владу, чи існує співпраця, порозуміння?

- Розпочну з другого запитання. З нашого боку ми шукаємо діалогу. Якоїсь такої співпраці у надзвичайних її формах немає. Ми нормально працюємо, як і працювали: на локальному рівні воно, можливо, по-іншому виглядає, на рівні єпископів – теж по-іншому. На своєму рівні я намагаюся бути відкритим і нашу позицію представляти. Якихось спільних справ ми ще до кінця не робили, тобто я ще не можу тим похвалитися, але ми є конструктивно наставленими. Думаю, що якщо і наші владні структури захочуть якоїсь конструктивної співпраці, то ми будемо усе добре підтримувати. Коли мова йде про митрополію – то вони, безперечно, будуть.

Газета «Жива вода»:

- У час інтронізації, коли виголошували подячне слово, Ви, серед іншого, зробили акцент на тому, що були присутні православні владика і це на Вас справило позитивне враження. Упродовж попередніх років активно працювала так звана Київська студійна група, яка під своїм омофором збирала представників різних конфесій Київської Церкви. Що планується найближчим часом зробити, щоб активізувати цю діяльність на основі тих напрацювань, які були, щоб продовжити діалог?

- Намагаюся зустрічатися з кожним Предстоятелем тих Церков, які є церквами Київської традиції. Хочемо започаткувати між собою таку студійну групу, де говоритимемо про Київське християнство в контексті церков Київської традиції, які сьогодні живуть на

теренах нашої держави. Поки що маємо позитивні відгуки від Патріарха Філарета. Побачимо, як інші Церкви на це будуть відкликатися, але така ідея існує. Ми, як студійна група, на рівні групи науковців, мали візію предстоятелів Церков для того, щоб це можна було відповідно до сучасних потреб втілювати в життя.

Прес-служба СДЄ:

- Просимо на завершення поділитися Вашим баченням УГКЦ через років 10, позаяк наша Церква постійно змінюється. За цей час є вже Патріарший осідок у Києві, працює семінарія. Якою Ви бачите УГКЦ через 10 років у її внутрішньому, зовнішньому, територіальному розвитку?

- Синод наших владик створив таку команду № 2. Мали на меті опрацювати бачення, якою ж мала б бути наша Церква через 10 років до 2020 року. Накреслили 10 таких пріоритетів того, що хотіли б за 10 років зробити. Відтак починає працювати команда № 3, яка має розпрацювати певні механізми втілення в життя. Основними були питання: молоді, евангелізації, інкультурації, питання про розвиток структур нашої Церкви, питання мови в Літургії. Можливо, для України питання мови є не настільки актуальним, але коли йдеться про інші країни, то це дуже болюче питання. У 2020 році я хотів би бачити нашу Церкву як єдиний організм, який існує в усьому світі, говорить різними мовами, проголошує Євангеліє в різних країнах, але є єдиною Церквою східної традиції. Тому, користаючи з нагоди, що тут присутні семінаристи, хотів би закликати братів дуже серйозно думати про місійне служіння. Сьогодні наші вірні розсіяні по всьому світі. Нашим завданням є іти за ними там, де вони є. Наші люди потребують душпастирів. Тоді у 2020 році, можливо, ми матимемо єпархії, митрополії і в Африці, і на Далекому Сході, і в тих країнах, де є наші люди, про яких ми і не знаємо, але вони потребують духовної опіки, потребують мати батька і хочуть знати, що той батько з України реально про них дбає і йому на них залежить.

[Підготувала Іванна Рижан](#)